

درس پنجم: ویژگی ها و انواع مخاطرات طبیعی

دی ۱۳۹۷	۰/۵	کدام مناطق جهان در مقابل خشک سالی ها حساس تر و آسیب پذیرترند؟ پاسخ: خشک و نیمه خشک جهان (بیابانی و نیمه بیابانی) ۰/۵	۱
	۰/۷۵	صفحات زمین در امتداد خطوط گسل به سه شکل جا به جا می شوند. آن ها را نام ببرید. پاسخ: صفحات از هم دور می شوند (واگرا) ۰/۲۵ یا به هم نزدیک می شوند (همگرا) ۰/۲۵ یا در کنار هم می لغزند (امتداد لغز یا برشی) ۰/۲۵	۲
	۰/۷۵	چه عاملی سبب چین خوردگی و شکستگی های فراوان در سرزمین ایران شده است؟	۳

		پاسخ: همگرایی ۰/۲۵، صفحات عربستان ۰/۲۵ و اقیانوس هند - اوراسیا ۰/۲۵
۴	۰/۷۵	در ارتباط با زمین لرزه به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید: الف) به ناحیه ای از سطح زمین که روی کانون زلزله قرار دارد، چه گفته می شود؟ ... مرکز سطحی زلزله ... ب) برای اندازه گیری میزان تخریب ناشی از یک زمین لرزه (شدت) از چه مقیاسی استفاده می شود؟ ... مرکالی ... ج) ایران در کدام کمربند زمین لرزه قرار دارد؟ ... آلپ - هیمالیا ...
۵	۰/۷۵	به کدام زمین ها، « دشت سیلابی » می گویند؟ پاسخ: زمین های پست و هموار ۰/۲۵ مجاور رود ۰/۲۵ که در زمان طغیان رود از آب پوشیده می شود. ۰/۲۵
۶	۰/۷۵	سه مورد از مهم ترین عوامل موثر در ایجاد زمین لغزش را نام ببرید. پاسخ: بارش سنگین - ذوب برف - زمین لرزه - فوران های آتشفشانی - فعالیت های انسانی روی دامنه ها - زیر برف رودخانه ها. (سه مورد هر کدام ۰/۲۵)
۷	۰/۷۵	از مهم ترین پیامدهای زیان بار خشک سالی برای موجودات زنده، سه مورد را نام ببرید. پاسخ: کاهش یا از بین رفتن محصولات کشاورزی و بروز قحطی و گرسنگی - مهاجرت ساکنان مناطقی که دچار خشک سالی می شوند به سایر مکان ها و تخلیه شدن روستاها - از بین رفتن گیاهان و جانوران یا مهاجرت برخی از گونه ها - کاهش ذخایر آب های سطحی و زیر زمینی یا خشک شدن آن ها - افزایش ریزگردها و حرکت ان ها به سمت سکونتگاه ها. (سه مورد هر کدام ۰/۲۵)
۸	۰/۲۵	در گوشته فوقانی حرکت ... همرفتی ... مواد موجب حرکت صفحات نسبت به هم می شود.
۹	۰/۲۵	معمول ترین نوع خشک سالی در جهان کدام است؟ الف) آبی ب) آب و هوایی ج) زراعتی د) قحطی
۱۰	۰/۵	از کلمات داده شده برای پاسخ دادن به سوالات زیر استفاده کنید: کانون زمین لرزه - مرکز سطحی زمین لرزه - دبی - سیل الف) نقطه ای در عمق زمین است که انرژی انباشته شده در آن برای نخستین بار آزاد می شود. .. کانون زمین لرزه ب) حجم آبی که در زمانی مشخص از یک مقطع معین رود عبور می کند. دبی
۱۱	۰/۵	جا به جایی زمین در زمین لرزه ها بر چه اساسی اندازه گیری می شوند؟ پاسخ: شدت ۰/۲۵، بزرگی ۰/۲۵
۱۲	۰/۲۵	هرچه شکل حوضه آبریز (گردتر - کشیده تر) باشد سیل خیز تر است.
۱۳	۰/۷۵	با توجه به پراکندگی زمین لرزه ها در سطح کره زمین به سوالات زیر پاسخ دهید: الف) بیشترین میزان تخریب و خسارت زمین لرزه مربوط به کدام نوع حرکت گسل است؟ پاسخ: گسل های همگرا ۰/۲۵ ب) کدام یک از کمربند های زمین لرزه سطح زمین، در حال باز شدن و گسترش است؟ پاسخ: کمربند میانی اقیانوس اطلس ۰/۲۵ ج) ایران بر روی کدام کمربند زلزله قرار دارد؟ پاسخ: کمربند کوهستانی آلپ - هیمالیا ۰/۲۵
۱۴	۰/۷۵	چه عواملی سبب شکسته شدن ناگهانی سدها و سرریز شدن حجم زیاد آب و سیل در پایین دست می شود؟ پاسخ: زلزله، بارش بیش از گنجایش مخزن سد، مقاوم نبودن سازه سد، عوامل انسانی (ذکر ۳ مورد)
۱۵	۰/۷۵	سه مورد از فعالیت های انسانی که در وقوع زمین لغزش موثرند را نام ببرید. پاسخ: ساخت و ساز بر روی دامنه ها - فعالیت کشاورزی - خاک برداری - زیر برف دامنه های پرشیب برای ساخت جاده (ذکر ۳ مورد)

	۱	<p>مهم ترین علل افزایش خشک سالی ها در چند دهه اخیر کدامند؟</p> <p>پاسخ: الف) گرم شدن آب و هوای کره زمین و بی نظمی های بارش در نتیجه تغییرات اقلیمی ۰/۵</p> <p>ب) افزایش جمعیت و مقدار مصرف آب، نبود مدیریت صحیح و بهره برداری نادرست از منابع آب ۰/۵</p>	۱۶
شهریور ۱۳۹۸	۰/۲۵	<p>بروز قحطی و گرسنگی، مهم ترین پیامد خشک سالی است. صحیح ■ غلط □</p>	۱۷
	۰/۲۵	<p>شدید ترین تنش زمین لرزه در ... نقطه کانونی ... آن روی می دهد.</p>	۱۸
	۰/۲۵	<p>کدام قسمت کره زمین یکپارچه نیست و مانند توپ فوتیال در محل های معین گسستگی دارد؟</p> <p>الف) لیتوسفر ب) استوسفر ج) گوشته د) هسته</p>	۱۹
	۰/۵	<p>چرا برخی از مخاطرات طبیعی مانند زمین لرزه، سیل و خشک سالی در کشور ما بیش از دیگر حوادث رخ می دهند؟</p> <p>پاسخ: با توجه به موقعیت جغرافیایی ۰/۲۵ و نوع ناهمواری ها ۰/۲۵</p>	۲۰
	۰/۵	<p>به چه دلیل در گوشته فوقانی، حرکت همرفتی مواد موجب حرکت صفحات نسبت به هم می شود؟</p> <p>پاسخ: زیرا دما از سطح زمین به سمت عمق آن افزایش می یابد. ۰/۵</p>	۲۱
	۰/۵	<p>سیل چه آسیبی به سکونتگاه ها و زمین های کشاورزی اطراف رودخانه می رساند؟</p> <p>پاسخ: آن ها را تخریب می کند ۰/۲۵ یا در زیر گل و لای مدفون می سازد ۰/۲۵</p>	۲۲
	۰/۷۵	<p>کدام دامنه ها برای لغزش مستعدترند؟</p> <p>پاسخ: <u>دامنه هایی که شیب زیادی دارند و از رسوبات فرسایش یافته و ناپیوسته سطح آن ها را پوشانده است، مقدار نفوذ باران در دامنه هایی که در مناطق مرطوب قرار دارد یا پوشیده از درختان و گیاهان مترکم اند و یا درز و شکاف بسیاری دارند (۳ مورد هر کدام ۰/۲۵)</u></p>	۲۳
دی ۱۳۹۸	۰/۲۵	<p>همگرایی صفحات ... عربستان ... و اقیانوس هند - اوراسیا موجب چین خوردگی و شکستگی بالای سرزمین ایران شده است.</p>	۲۴
	۰/۲۵	<p>همه گزینه ها، مربوط به مخاطرات با منشأ بیرونی است به جز:</p> <p>الف) خشک سالی ب) زمین لرزه ج) صاعقه د) طوفان</p>	۲۵
	۰/۲۵	<p>نام دیگر زمین لغزش، ... رانش زمین ... است.</p>	۲۶
	۰/۲۵	<p>پوسته تشکیل دهنده قاره آسیا - اروپا به پوسته تشکیل دهنده قاره آفریقا و هند در حال (بازشدن - برخورد) است.</p>	۲۷
	۰/۵	<p>دو مورد از مهم ترین زلزله های پر تلفات در ایران را نام ببرید.</p> <p>پاسخ: بونین زهرا - دشت بیاض - طبس - بم - قیر (فارس) (۲ مورد هر کدام ۰/۲۵)</p>	۲۸
	۰/۵	<p>چرا از بین بردن پوشش گیاهی، بوته کنی یا چرای بی رویه دام ها در حوضه آبخیز موجب تشدید سیل می شود؟</p> <p>پاسخ: زیرا با از بین رفتن پوشش گیاهی نفوذ پذیری خاک کاهش می یابد ۰/۲۵ و سرعت رواناب حاصل از بارش بیشتر می شود. ۰/۲۵</p>	۲۹
	۱	<p>چرا خطرات خشک سالی بیش از خشکی هوا است؟</p> <p>پاسخ: زیرا پوشش گیاهی و زندگی جانوری هر منطقه با نوع آب و هوای آن (خشک یا مرطوب) سازگار شده است ۰/۵ و وقتی بارش منطقه از میانگین کمتر می شود، موجودات زنده نمی توانند با شرایط جدید سازگار شوند. ۰/۵</p>	۳۰
خرداد ۱۳۹۹	۱	<p>زمین لرزه را تعریف کنید.</p> <p>پاسخ: زمین لرزه، لرزش و جنبش ناگهانی و کوتاه مدت پوسته زمین که به علت آزاد شدن انرژی در محل گسل ها روی می دهد.</p>	۳۱
	۱	<p>چهار مورد از عوامل موثر در وقوع سیل را نام ببرید.</p>	۳۲

		پاسخ: ۱- شدت و مدت بارش ۲- شکسته شدن سدها ۳- ویژگی های طبیعی حوضه رود ۴- دخالت های انسانی	
شهریور ۱۳۹۹	۱	دو مورد از مهم ترین مناطق زلزله خیز جهان را بنویسید. پاسخ: ۱- کمربند کوهستانی آلپ - هیمالیا ۲- کمربند اطراف اقیانوس آرام ۳- کمربند میانی اقیانوس اطلس (۲مورد)	۳۳
	۱	چهار گروه اصلی حرکات دامنه ای را نام ببرید. پاسخ: ۱- ریزش ۲- خزش ۳- جریان گلی ۴- زمین لغزش (هر مورد ۰/۲۵)	۳۴
	۰/۵	عوامل موثر در ایجاد زمین لغزش ها را بنویسید. (۲ مورد) پاسخ: ۱- بارش سنگین ۲- ذوب برف ۳- زمین لرزه ۴- فوران های آتشفشانی ۵- فعالیت های انسانی روی دامنه ها ۶- زیر بری رودخانه ها. (دو مورد هر کدام ۰/۲۵)	۳۵
دی ۱۳۹۹	۰/۲۵	جنس مواد تشکیل دهنده در زیر پوسته زمین به حالت نیمه جامد و تا اندازه ای خمیر مانند است. صحیح ☐ غلط ☒	۳۶
	۰/۲۵	اگر مقدار بارش در استان گیلان از میانگین بارندگی سالیانه کمتر باشد، ... خشکسالی ... رخ می دهد.	۳۷
	۰/۲۵	شدیدترین تنش زمین لرزه در (مرکز سطحی - نقطه کانونی) زمین لرزه روی می دهد.	۳۸
	۰/۲۵	در کدام حرکت دامنه ای، «حجم عظیم مواد در سطح دامنه های پرشیب» جابه جا می شوند؟ الف) ریزش ب) خزش ج) لغزش د) جریان گلی	۳۹
	۰/۵	کدام یک از انواع دخالت های انسانی می تواند موجب وقوع سیل یا تشدید آن شود؟ (دو مورد را نام ببرید) پاسخ: احداث سازه های نامناسب در مسیر رودها ۰/۲۵ ریختن زباله های ساختمانی ۰/۲۵ و...	۴۰
	۱	چرا سطح دشت های سیلابی از رسوبات آبرفتی پوشیده می شود؟ پاسخ: این قبیل دشت ها، در اغلب ایام سال خشک هستند ۰/۲۵ ولی در زمان وقوع سیلاب های فصلی ۰/۲۵ جریان آب ۰/۲۵ سطح آن ها را فرا می گیرد. ۰/۲۵	۴۱
	۰/۵	به چه علت در حوضه های گرد، مدت زمان کمتری صرف می شود تا آب آبراهه ها خارج شوند؟ پاسخ: ۱) پراکندگی انشعابات سرشاخه ها که طول آن ها تقریباً به یک اندازه است. ۲) همه جریان ها هم زمان به خروجی می رسند. ۰/۲۵	۴۲
	۰/۲۵	اگر مقدار آبدی رودها افزایش یابد، سیل رخ می دهد. صحیح ☐ غلط ☒	۴۳
	۰/۲۵	هر چه عمق کانونی زمین لرزه کمتر باشد، شدت زمین لرزه ... افزایش ... می یابد.	۴۴
	۰/۲۵	احتمال سرریز شدن رودهایی که از دشت های وسیع عبور می کنند، در فصل بارش (افزایش - کاهش) می یابد.	۴۵
خرداد ۱۴۰۰	۰/۵	چرا کشاورزان در برخی از مناطق ایران، در دوره بدون بارش سال، در سطح بستر سیلابی اقدام به کشت محصولات کشاورزی می کنند؟ پاسخ: پوشیده شدن سطح دشت های سیلابی ۰/۲۵ از رسوبات آبرفتی (مانند: رس، شن و قلوه سنگ) ۰/۲۵	۴۶
	۰/۷۵	چرا همواره توصیه می شود که در مکان یابی ساخت و سازها، فاصله از گسل های فعال تا حد امکان رعایت شود؟ پاسخ: جا به جایی زمین در امتداد گسل های فعال روی می دهد ۰/۲۵ فشار مداوم نیروهای زمین ساخت در اطراف قطعات گسل ها به تدریج ذخیره می گردد. ۰/۲۵ و سپس به طور ناگهانی با جا به جایی دو قطعه گسل انرژی آزاد می شود. ۰/۲۵	۴۷
	۰/۷۵	چرا در حوضه های کشیده، احتمال وقوع سیل کاهش می یابد؟ پاسخ: زیرا مدت زمان طولانی سپری می شود ۰/۲۵ تا آب جاری مسافت سرچشمه تا خروجی را طی کند. ۰/۲۵ در نتیجه آب سرشاخه ها به تدریج و به طور متوالی از حوضه تخلیه می شود. ۰/۲۵	۴۸
	۱	با توجه به فرآیند شکل گیری «انواع حرکات دامنه ای» به سوالات زیر پاسخ دهید: الف) علت جا به جایی مواد تخریب در انواع حرکات دامنه ای را بنویسید. پاسخ: مواد تخریب شده تحت تاثیر نیروی جاذبه زمین یا شیب به سمت پایین دست حرکت می کنند. ۰/۲۵ ب) احتمال رویداد کدام حرکت دامنه ای، در دامنه های شمالی البرز بیشتر است؟ چرا؟ (ذکر دو مورد کافی است.)	۴۹

		پاسخ: زمین لغزش (رانش)، ۰/۲۵ وجود رطوبت، تراکم درختان و گیاهان، شیب زیاد دامنه و. (ذکر دو مورد کافی است) ۰/۵	
	۱/۲۵	به سوالات زیر پاسخ دهید: الف) معمول ترین نوع خشک سالی را نام ببرید. پاسخ: خشک سالی آب و هوایی ۰/۲۵ ب) مهم ترین علل اصلی افزایش خشک سالی ها را در دهه های اخیر بنویسید. ۱) گرم شدن آب و هوای کره زمین و بی نظمی های بارش و در نتیجه تغییرات اقلیمی ۰/۵ ب) افزایش جمعیت و مقدار مصرف آب، نبود مدیریت صحیح و بهره برداری نادرست از منابع آب سطحی و زیرزمینی ۰/۵	۵۰
شهریور ۱۴۰۰	۰/۲۵	پوسته و بخش بالایی گوشته زمین، سخت و سنگی است. صحیح ■ غلط □	۵۱
	۰/۲۵	خشک سالی یک دوره ... کم آبی ... است که طی آن یک منطقه با کمبود غیر منتظره بارش مواجه می شود	۵۲
	۰/۲۵	به مجموعه ای از یک رود و انشعابات آن (حوضه آبخیز - شبکه زهکشی) می گویند.	۵۳
	۰/۲۵	در دامنه های مناطق مرطوب، پس از یک بارش آرام و (طولانی - کوتاه) مدت، احتمال وقوع رانش بیشتر می شود.	۵۴
		بر اساس کدام عوامل، مقدار « جا به جایی » در زمین لرزه ها، اندازه گیری می شود؟ الف) تخریب و خسارت ب) دوری و نزدیکی به نقطه کانونی ج) شدت و بزرگی د) بالا و پایین رفتن سطح آب های زیرزمینی	۵۵
	۰/۷۵	چرا با از بین بردن پوشش گیاهی در یک حوضه آبخیز، احتمال وقوع سیل افزایش می یابد؟ پاسخ: با از بین رفتن پوشش گیاهی، نفوذ پذیری خاک کاهش می یابد. ۰/۲۵ و در نتیجه سرعت رواناب حاصل از بارش ۰/۲۵ بیشتر می شود. ۰/۲۵	۵۶
	۱	نقش زیربری رودخانه ها را در ایجاد لغزش، در دره های پر شیب کوهستانی بنویسید. پاسخ: در دره های پر شیب کوهستانی، رودها با حفر و فرسایش ۰/۵ کناره آبراهه ها، ۰/۲۵ تکیه گاه دامنه را از بین می برند ۰/۲۵ و باعث لغزش در آن می شوند.	۵۷